1993-2013 నడుస్తున్న చరిత్ర

సంపుటి : 2
సంచిక : 4
రు. 20/-లు
తెనాలి

తెలుగుజాతి పత్రిక

అమ్మనుడి

నుడి నాడు నెనరు

జూన్ 2016

మెలట్టూర్ భాగవతం
నేటి తమిళనాట
ఏళ్లతరబడిగా సాగుతున్న
తెలుగు నాటక ప్రదర్శన

బయటి తెలుగు
కతల మాలిక

ఓ సంచారి
అంతరంగం

ఈ
నెల నుండి
మొదలు...

ఆం.ప్ర.లో తెలుగును తలకెత్తుకొంటున్న ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు

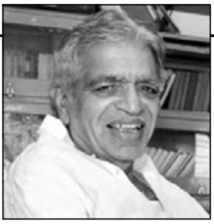

ప్రముఖ విద్యావేత్త, తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య గౌరవాధ్యక్షులు

చుక్కా రామయ్య

దళిత, బడుగు వర్గాలను ఉద్ధరించడం కోసమే ఇంగ్లీషు మీడియంను ప్రాథమిక విద్య నుండి ప్రోత్సహిస్తున్నామనే సరికొత్త వాదన ఈ మధ్య వినిపిస్తోంది. ఇది తప్పు. దళితులు, కష్టజీవుల్లో విద్యాగంధం గుబాళించాలన్నా, వారిని చైతన్యవంతుల్ని చేయాలన్నా మాతృభాషలో విద్యాబోధనకు మించిన మార్గం లేదు. ప్రాథమిక స్థాయి నుండి ఆంగ్లంలో విద్యాభ్యాసం చేసినవాడు సాధిస్తున్న ఫలితాల కంటే మాతృభాషలో విద్యాభ్యాసం చేసి అవసరాన్ని బట్టి పరాయిభాషను వినియోగించుకున్నవారే అద్భుతమైన ఫలితాలను సాధిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రం నుండి ఐఐటికి ఎంపికవుతున్నవారిలో ఎక్కువమంది పదవ తరగతి వరకు జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్‌లో తెలుగు మీడియంలో చదివి వచ్చినవారే. ఇక్కడ సబ్జెక్టును అర్థం చేసుకోవడం ముఖ్యం. సబ్జెక్టు అర్థమైతేనే ప్రశ్నించేతత్వం వస్తుంది. అప్పుడే ఆ చదువుకు అర్థం, పరమార్థం. చదువు గుమస్తా ఉద్యోగాల కోసం కాదు, కాల్‌సెంటర్ల కోసం కాదు, చదువు ఉత్పత్తి కోసం, పరిశోధన కోసం. గతంలో అదనపు సమాచారాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఆంగ్లం అవసరం వుండేది. ఇప్పుడు సమాచారానికి లోపం లేదు. దానిని అర్థం చేసుకునే స్థాయి పెరగాలి. అందుకు మాతృభాష ఎంతగానో దోహదపడుతుంది. అలా కాకుండా మూర్ఖంగా ఆంగ్లం కోసం పట్టుబడితే శరీరానికి అరగని ఆహారం విషతుల్యంగా మారితే ఎంత నష్టమో ఇది కూడా అంతే అవుతుంది. కనుక ప్రాథమిక విద్య మాతృభాషలో అదీ ఇంటి భాషలో జరిగితే జ్ఞాన సాధనకు రాచబాటలు వేసినట్టవుతుంది. దళిత, బడుగు వర్గాల ఉద్ధరణే నిజంగా ప్రభుత్వ ధ్యేయమైతే ఒకటో తరగతి నుండి పదవ తరగతి వరకు తెలుగు మీడియంలోనే బోధనను కొనసాగించాలి.

ఒకప్పుడు వెలుగులను విరజిమ్మిన చోళనాడులో తంజావూరుకు 22 కి.మీ.దవ్వున వున్న పల్లెటూరు మెలట్టూరులోని అగ్రహారంలో వేసవి పున్నమినాడు జరిగే తెలుగు భాగవత పాదమ-నూనె దివ్వెల వెలుగులలో నడుస్తుంది, ఆ భాగవత మేళ గురువు గారు అయిన శ్రీ ఆర్.మహాలింగం గారితో మాటా మంతీ... పేజీ 33...

లోపలి పుటలలో....

తెలుగు భాషాసాంస్కృతిక సమ్మేళనం			-6
సంపాదక హృదయం :	కనిపించని కుట్రలు...		-7
ప్రసంగ వ్యాసం :	తెలుగు భాషాసాంస్కృతిక సమ్మేళనం	-డా॥సామల రమేష్‌బాబు	-9
తెలుగు నుడికట్టు :	తెలుగులో తెలుగు నుడికట్టు	-స.వెం.రమేశ్	-13
మనసులో మాట :	తెనాలి జీవీకే	-వావిలాల సుబ్బారావు	-19
అమ్మనుడి:	తేట తెలుగుకు చోటు ఎక్కడ?	-డా॥అద్దంకి శ్రీనివాస్	-20
నేర్పులు-భాష :	తెలిసిన భాషలోనే నేర్పులను బాగా అందుకోగలం	-హారతీ వాగీశన్	-22
మనరాజులు-వారి బిరుదులు :	శాతవాహనులు	-డా॥ఈమని శివనాగిరెడ్డి	-25
సాహితీ రంగం :	తెలుగు కథానిక-విశిష్టత	-మధురాంతకం నరేంద్ర	-30
మాటా మంతీ :	భాగవత గురువు ఆర్.మహాలింగం గారితో...	-అడపాల సుబ్బారెడ్డి	-33
పొరుగు తెలుగు :	బంధువుల పేర్లు-తారతమ్యాలు	-పులిగడ్డ విశ్వనాథరావు	-37
పిట్టచూపు :	పెరుగుతున్న ప్రాంతీయపార్టీల ధోరణులు	చలసాని నరేంద్ర	-39
జనవాణి :			-41
శ్రద్ధాంజలి :	కర్మయోగి, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి	-పి.పూర్ణచంద్రరావు	-43
తెనుగులెంక సూక్తులు :		-డా॥నాగభైరవ ఆదినారాయణ	-44
పుస్తక సమీక్షలు :			-45
గ్రంథాలయం :			-49
ఒక్కమాట :	గురజాడ స్మృతుల్ని కాపాడుదాం	-డా॥వేదగిరి రాంబాబు	-50
బయటి తెలుగు కతల మాలిక :	ఓ సంచారి అంతరంగం	-రంగనాథ రామచంద్రరావు	-26
కవితలు			
కదలిరా ఓ తెలుగు బిడ్డా!		-ధరణీశ్వరి మరడాన	-32
సొగసైన తెలుగు		-డా॥బండారు జ్యోతిస్వరూపరాణి	-42

ఫొటోలు : **తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి**

కైసేత-ముఖచిత్రం : **కలిమిశ్రీ**

రేఖాచిత్రాలు : **చిదంబరం** పకపకలు : **సరసి, శేఖర్**

పత్రికలో రచయితలు వ్యక్తం చేసే అభిప్రాయాలు వారి స్వంతం. వారితో పత్రిక యాజమాన్యం, సంపాదకుడు ఏకీభవించవలసిన అవసరం లేదు.

తెలుగుజాతి పత్రిక

అమ్మనుడి

మాసపత్రిక

• నుడి • నాడు • నెనరు

సంపాదకుడు డా॥ సామల రమేష్‌బాబు

శాలివాహన శకం 1938 : దుర్ముఖినామ సంవత్సర వైశాఖ
*(కొంగాపి) బహుళ ఏకాదశి బుధవారం మొదలు జ్యేష్ఠ *(ఒల్లాపి)
బహుళ ఏకాదశి గురువారం వరకు

* కొంగాపి * ఒల్లాపి : తెలుగు నెలలు

చందా వివరాలు

		వ్యక్తులకు	సంస్థలకు	విదేశీయులకు
శాశ్వత చందా	:	రూ.5000	రూ.7500	--
5 సం॥	:	రూ.1000	రూ.1500	150 డాలర్లు
3 సం॥	:	రూ. 700	రూ.1000	75 డాలర్లు
1 సం॥	:	రూ. 240	రూ. 400	25 డాలర్లు

ఎం.ఓ. లేదా తెనాలిలో చెల్లునట్లు బ్యాంకు డి.డి.ని **'అమ్మనుడి'** పేర పంపాలి. చెక్కు పంపేట్లయితే దయచేసి అదనంగా రు.30 లు చేర్చి పంపండి.

ఆన్‌లైన్ ద్వారా చందాను పంపేవారు NEFT / RTGS ద్వారా **'అమ్మనుడి'**-యాక్సిస్ బ్యాంకు, తెనాలి శాఖకు పంపాలి.

AMMA NUDI - AXIS BANK, TENALI

అకౌంట్ నెం. **915020010550189**

IFSC Code : UTIB0000556

ఆన్‌లైన్‌లో చందాను పంపినవారు, ఆ వెంటనే దయతో – చిరునామా, ఫోన్ నెం. తదితర వివరాలను జాబుద్వారాగాని, ఫోన్ మెసేజి ద్వారాగాని తెలుపగలరు.

చందాలు పంపడం, దానికి సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు చిరునామా

డా॥ సామల లక్ష్మణబాబు, ప్రచురణకర్త, 'అమ్మనుడి'
8-386, జీవక భవనం, అంగలకుదురు పోస్టు, **తెనాలి**
గుంటూరు జిల్లా - 522 211. ఫోన్ : 9440448244
ఇ-మెయిల్ : ammanudi@gmail.com

చందాదారులు కోరినట్లయితే ఆన్‌లైన్‌లో కూడా పత్రికను పంపగలము. ఇందుకోసం మీ ఇ-మెయిల్ ఐడిని తప్పక తెలుపగలరు.

చందాదారులకు సూచనలు

1. చందా కాలం ముగింపు తేదీ – పత్రిక కవరుమీద మీ చిరునామా పై భాగంలోనే ఉంటుంది. గమనించండి.
2. చందా పూర్తయ్యేందుకు ఒక నెల ముందే దయచేసి మీ చందాను పంపించండి.
3. మీ ఇంటి నెంబరుతో పూర్తి చిరునామాను, పిన్‌కోడ్ నెంబరుతో సహా తెలియపరచాలి. మీ ఫోన్ నెంబరును, వుంటే మీ మెయిల్ ఐడి ని తెలపాలి.
4. మీ చిరునామా మారినట్లయితే దయచేసి వెంటనే తెలియజేయండి.

రచయితలకు సూచనలు

1. విభిన్న అంశాలపై వ్యాసాలను పంపవచ్చు. ముద్రణలో 1 నుండి 3 పుటలకు మించకుండా ఉండాలి. అన్నిరంగాలలో తెలుగువారి శ్రేయస్సుకు సంబంధించిన రచనలను పంపండి. విమర్శలు విషయం పైనే ఉండాలి గాని వ్యక్తులపై గురిపెట్టి చేయరాదు. అప్రజాస్వామిక రచనలను తీసుకోలేము. సరళమైన తెలుగులో వ్రాయాలి. 2. రచనలను యూనికోడ్‌లో గాని, అను ఫాంట్స్ లో గాని టైప్ చేసి లేదా ఎ4 సైజు కాగితంపై వ్రాసి, స్కాన్ చేసి ammanudi@gmail.com కు పంపాలి. లేదా కొరియర్ / రిజిస్టర్డ్ / సాధారణ పోస్టులో పంపవచ్చు. 3. రచనతోపాటు రచన స్వంతమేనని, ఇతర పత్రికలకు గాని, ఇంటర్నెట్ పత్రికలకు గాని పంపలేదని, పరిశీలనలో లేదని, ఇంతవరకు ఎక్కడా ప్రచురణ కాలేదని హామీపత్రాన్ని స్పష్టంగా వ్రాసి పంపాలి. పోస్టల్ చిరునామా, ఫోన్ నెం., ఇ-మెయిల్ కూడా ఇవ్వాలి. ఈ వివరాలు లేని రచనల్ని తీసుకోలేము. 4. మాకు పంపే రచన నకలును మీ వద్ద ఉంచుకోండి. ప్రచురణకు ఎంపిక చేయని రచనలను తిప్పి పంపడం వీలుకాదు.

కథారచయితలకు, కవులకు విన్నపం

1. మాట్లాడుకొనే తెలుగులో వ్రాసిన కథల్ని **'నడుస్తున్న చరిత్ర'** ప్రచురించిన సంగతి చదువరులకు, రచయితలకు తెలిసిందే. ఈ సంప్రదాయాన్ని **'అమ్మనుడి'** పత్రిక కొనసాగిస్తున్నది. పాత్రల సంభాషణలు తప్పనిసరిగా మీ ప్రాంతంలో మాట్లాడుకొనే తెలుగు తీరులో ఉండాలి. కథాచిత్రణ కూడా మీ తెలుగు తీరులోనే ఉంటే మంచిది. కఠినమైన సమాసాలను ఉపయోగించవద్దు. తేలికైన తెలుగు మాటలు కుదరకపోతే జనం వాడుకలోని ఇతర ప్రాంతాల తెలుగు మాటల్ని వ్రాయవచ్చు. తప్పనిసరి అయితే తప్ప ఏ ఇతర భాషల మాటలను ఉపయోగించవద్దు. ఈ సూచనలే కవితలకూ వర్తిస్తాయి.

2. **'అమ్మనుడి'**లో ప్రచురణకు తీసుకొనే కథలు, కవితలు తెలుగువారి సామాజిక, భాషాసంస్కృతుల వికాసానికి తోడ్పడేవిగా ఉండాలి.

3. ప్రతినెలా ఒకటి లేక రెండు కథలను మాత్రమే ప్రచురించగలం. ముద్రణలో 2 లేక 3 పుటలకు మించకుండా ఉండేవాటినే తొలి ఎంపికకు తీసుకుంటాము. కవితలు 20 నుంచి 30 వరుస (లైను)లకు మించకూడదు. ప్రతినెలా 4 లేక 5 కవితలకు మించి పత్రికలో చోటుండదు.

రచనలు, ఉత్తరాలు పంపుటకు చిరునామా

డాక్టర్ సామల రమేష్‌బాబు,
సంపాదకుడు, **అమ్మనుడి,**
జి-2, శ్రీ వాయుపుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి,
మాచవరం, విజయవాడ-520004.
e-mail : ammanudi@gmail.com
దూరవాణి: కార్యాలయం : *0866-2439466*
సంపాదకుడు : *9848016136*

తెలుగుజాతి (ట్రస్టు) విన్నపం

'నడుస్తున్న చరిత్ర' ప్రోత్సాహంతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే కాక, పొరుగు రాష్ట్రాల్లోనూ నివసిస్తున్న తెలుగువారి శ్రేయస్సుకు, తెలుగు భాషోద్యమ నిర్మాణానికి కృషి జరిగింది. దక్షిణ భారతదేశమంతటా చిక్కగా అల్లుకొని, మొత్తం దేశంలోనేకాక, అనేక ఇతర దేశాల్లో కూడా భాషా సాంస్కృతిక మూలాలను విస్తరించుకొనివున్న తెలుగుజాతిలో చైతన్యాన్ని పెంపొందించి, వారిలో సంఘీభావాన్ని, భావసమైక్యతను బలపరచవలసిన అక్కరను గుర్తించిన కొందరు కార్యకర్తలు అందుకోసం పనిచేస్తున్నారు. అయితే, అనివార్య కారణాల వల్ల నడుస్తున్న చరిత్ర పత్రికను 2013 నవంబరు నుంచి నిలిపి వేయవలసి వచ్చింది. మళ్ళీ పత్రికను ప్రచురించడంతోపాటు తెలుగు నుడి, చరిత్ర, జాతి ముందడుగుకు అవసరమైన పుస్తకాల ప్రచురణను, ప్రచార కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని తలపెట్టాము. ఇందుకోసం 'తెలుగుజాతి' పేరిట ఒక ట్రస్టును నమోదు చేయించాము. (92/ 2014). తెలుగు 'అమ్మనుడి"గా కలిగినవారు ఎక్కడ నివసిస్తున్నా, వారి శ్రేయస్సు కోసం ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంది.

2015 మార్చి నుంచి **అమ్మనుడి** పత్రికను ప్రచురిస్తున్నాము. పుస్తకాల ప్రచురణ కార్యక్రమంలో భాగంగా తొలుత స.వెం.రమేశ్ వ్యాసాల సంకలనం **'ఎల్లలు లేని తెలుగు'**ను విడుదల చేశాము. త్వరలోనే మరికొన్ని ప్రత్యేకమైన పుస్తకాలను వెలువరించ బోతున్నాము. ఈ ట్రస్టును బలమైన పునాదులపై, తగినన్ని వనరులతో బలపరచటానికి మీ అందరి చేయూత కావాలి. ట్రస్టు నిర్మాణంలో తోడ్పడాలని విన్నవిస్తున్నాము.

ట్రస్టుకు విరాళాలనిచ్చి తోడ్పడ గోరుతున్నాము.

రాజ పోషకులురు. 1,00,000/–లు	పోషకులు రు. 25,000/–లు
విశిష్ట పోషకులు రు. 50,000/–లు	ప్రోత్సాహకులు రు. 10,000/–లు

దాత ఫొటోను, క్లుప్తంగా పరిచయాన్ని **'అమ్మనుడి'** పత్రికలో ప్రచురిస్తాము.పత్రికను, ట్రస్టు ప్రచురించే పుస్తకాలను ఉచితంగా పంపిస్తాము.

సొమ్మును చెక్ / డ్రాఫ్టుగా / ఆన్‌లైన్‌లో 'TELUGUJAATHI' పేర పంపాలి. యాక్సిస్ బ్యాంక్, సికిందరాబాదు.

అక్కౌంట్ నెం. 914020020387880 I.F.C.Code : UTIB0000068

డా॥ సామల రమేష్‌బాబు, మేనేజింగ్ ట్రస్టీ, 9848016136 ట్రస్టీలు : **పారుపల్లి కోదండరామయ్య** 9505298565, **డా॥వెన్నిసెట్టి సింగారావు** 9393015584, **స.వెం.రమేశ్** 8500548142, **సామల లక్ష్మణబాబు** 9440448244

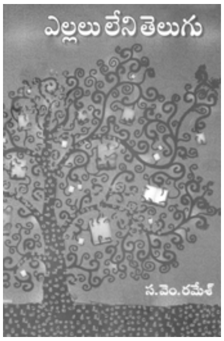

తెలుగుజాతి ట్రస్టు ప్రచురణం
పుటలు : 254
వెల : రు.200/–లు

మీరు చదివారా? చదవకపోతే, వెంటనే చదవండి.

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు బయటి రాష్ట్రాలలోని తెలుగువారి గురించి ఎన్నో విశేషాలు తెలుసుకోండి. తెలుగు సమాజ పరిశోధకుడు, నిరంతర అన్వేషి **స.వెం.రమేశ్** వ్యాసాల సంపుటి.

'ఎల్లలు లేని తెలుగు'

పుస్తకం కావలసినవారు రు.200/–లను ఎం.ఓ గాని, బ్యాంక్ డ్రాఫ్టు గాని పంపాలి. సొమ్ము చేరిన వెంటనే పుస్తకాన్ని కొరియర్ ద్వారా గాని రిజిస్టర్డు బుక్‌పోస్టుగా గాని పంపగలము. చిరునామా, ఫోన్ నెంబరుతో సహా తెలియపరచాలి.

డా॥సామల లక్ష్మణబాబు, ట్రస్టీ, తెలుగుజాతి (ట్రస్టు), 8–386, జీవక భవన్, అంగలకుదురు, తెనాలి–522 211, ఫోన్ : 94404 48244

హైదరాబాదులో : నవోదయ బుక్‌హౌస్, ఆర్యసమాజ్ ఎదురు సందు, కాచిగూడ క్రాస్‌రోడ్స్ దగ్గర, ఆర్ట్స్ అండ్ లెటర్స్, ఇందిరాపార్క్ క్రాస్‌రోడ్స్ వద్ద లభించును.

అమ్మనుడిపై నెనరు లేనివాడు
కన్నతల్లినీ, పుట్టిన నేలనీ ప్రేమించలేడు..

ఆశలు రేకెత్తించిన తెలుగు భాషాసాంస్కృతిక సమ్మేళనం

'బుద్ధయానం' వ్యాసాల సంకలనాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న పెద్దలు

తెలుగు సాంస్కృతిక ప్రతీకగా ఖ్యాతిగాంచిన ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఉపసభాపతి శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్ షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఆయన సొంత వూరు అవనిగడ్డలో మే 26న, హైదరాబాదులో 27న, విజయవాడలో 31న సభలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు పెద్ద ఎత్తున జరిగాయి. అన్నిటిలోకీ ప్రత్యేకత కలిగింది– విజయవాడలో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు పూనుకొని స్థానిక సాహితీ, సాంస్కృతిక సంస్థలతో కలిసి ఉదయం నుండి పగలంతా నడిపిన 'తెలుగు భాషాసాంస్కృతిక సమ్మేళనం'. తెలుగుకోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏంచెయ్యాలో తెలుసుకొని దానికొక అజెండాను నిర్ణయించుకోవడం కోసం ఈ సమ్మేళనాన్ని బుద్ధప్రసాద్ గారి షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఏర్పాటు చేశామని నిర్వాహకులు ప్రకటించారు. సుమారు 700 మంది రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల నుండి, ఇతర రాష్ట్రాల నుండి పాల్గొన్నారు. జర్మనీ నుండి బుద్ధప్రసాద్ గారి అభిమాని, మేయర్ శ్రీ గుజ్జుల రవీంద్ర కూడా పాల్గొన్నారు. తెలుగు భాష, సాహిత్యం, కళలు మున్నగు రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. ఉదయం 10.30 గంటలకు ప్రారంభ సభతో మొదలై మూడు సమావేశాలుగా– మధ్యలో విరామం లేకుండా ఈ కార్యక్రమం జరిగింది.

సాయంత్రం 6 గంటల తరువాత మొదలైన షష్టిపూర్తి సభ కార్యక్రమంలో ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ యువనాయకుడు, ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్ర బాబునాయుడు గారి కుమారుడు లోకేష్ గారు పాల్గొన్నారు. ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు ప్రతినిధులు పెద్ది రామారావు, విష్ణువర్ధన్ గార్లు ఉదయం నుండి వ్రాసుకొన్న నోట్సు ఆధారంగా సారాంశాన్ని సభలో ప్రకటించారు. దాన్ని ప్రస్తావిస్తూ లోకేష్‌గారి ప్రసంగం సాగింది. ప్రభుత్వ భాషా విధానాన్ని ప్రకటించడం, ప్రాధికార సంస్థను స్థాపించడం, 1వ తరగతి నుండి ఇంటర్మీడియట్ వరకు తెలుగును ఒక సబ్జెక్టుగా తప్పనిసరి చెయ్యడం మున్నగు అంశాలపై ఆయన వెంటనే తగు విధంగా కృషి చేస్తానని సభకు మాట ఇచ్చారు. ఇంటర్మీడియట్‌లో సంస్కృతం వల్ల బాధితులైన వారిలో తానూ ఒకడినని ఆయన ఈ సందర్భంలో అన్నారు. తన తండ్రి ఈసారి చాలా 'మారిన మనిషి' అయ్యారని, తెలుగు భాషా సంస్కృతులను పరిరక్షించాలనే పట్టుదలతో ఉన్నారని లోకేష్ అన్నారు. ఆయన ప్రసంగాన్ని విన్న సభికుల్లో ప్రభుత్వం ఈసారి తప్పక కొన్ని చర్యల్ని గైకొంటుందన్న ఆశ కలిగింది.

అంతకుముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ భాషా సాంస్కృతిక శాఖామాత్యులు పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు ఉపన్యసిస్తూ బుద్ధప్రసాద్ గారి నిబద్ధతను, భాషా సాహిత్యాల పట్ల ఆయనకున్న అనురాగాన్ని ఎంతగానో కొనియాడారు. సాహిత్య అకాడమీ మున్నగు అకాడమీల స్థాపనకు నిర్ణయం గైకొనడం జరిగిందనీ, వాటికి తగిన వారిని నియమించేందుకు కూడా పరిశీలన జరుగుతున్నదని ప్రకటించారు.

'బుద్ధయానం' పేరుతో శ్రీ బుద్ధప్రసాద్ గారి గురించి అనేకమంది ప్రముఖులు వ్రాసిన వ్యాసాల సంకలనాన్ని హైదరాబాదు సభలో ఆవిష్కరించిన దానినే ఈ వేదిక మీద కూడా ఆవిష్కరించారు.

ప్రముఖ రచయిత, నటులు గొల్లపూడి మారుతీరావు గారు అధ్యక్షత వహించి మాట్లాడటం, ప్రముఖ కవి సుద్దాల అశోక్‌తేజ గారు అశువుగా గేయాల నాలపించడం– ఈ సభకు వన్నె తెచ్చాయి. బుద్ధప్రసాద్ గారు తమ స్పందనలో తెలుగు భాషాసంస్కృతులకు ప్రభుత్వాన్నుండి పూర్తి న్యాయం జరిపించాలన్నదే తమ లక్ష్యమని, ప్రజలు కూడా భాషా సంస్కృతుల పరిరక్షణకు శ్రద్ధ వహించాలని అన్నారు.

మొత్తం మీద మండలి బుద్ధప్రసాద్ గారి షష్టిపూర్తి సభ విభిన్నంగా సాగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తెలుగును ఉద్ధరించడానికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి కీలక అంశాలను తెచ్చేందుకు ఈ కార్యక్రమాన్ని– ముఖ్యంగా విజయవాడలో ఈ భాషా సాంస్కృతిక సమ్మేళనం ఏర్పాటుకు ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు వారు పూనుకోవడం ఆశ్చర్యాన్ని, ఆనందాన్ని కలిగించిందని సభలో పాల్గొన్న కొందరు అన్నారు.

కీలక వ్యక్తి బుద్ధప్రసాద్ గారితో సహా, భాషోద్యమకారులు, కళాకారులు అందరూ ముమ్ముందు తెలుగుకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మంచిరోజులు రానున్నాయన్న ఆశాభావంతో ఉన్నారన్న అభిప్రాయం అక్కడ నెలకొంది.

❋

సంపుటి : 2 సంచిక : 4
అమ్మనుడి
జూన్ 2016

సంపాదకీయం

కనిపించని కుట్రలు....?!

నందమూరి తారక రామారావుగారి పుట్టినరోజు, తెలుగుదేశం మహానాడు సందర్భంగా మే 26న ఆంధ్రజ్యోతిలో నేను వ్రాసిన వ్యాసం అచ్చయింది. దాన్ని ఈ వెనుకపుటలో ఇస్తున్నాం. దానిలో సూటిగా లేవనెత్తిన అంశాలు తేటతెల్లంగా వున్నాయి.

2003లో చంద్రబాబునాయుడు గారే ఇచ్చిన జి.ఒ.ను ఆయనా వారి పార్టీ ప్రభుత్వమూ మరచిపోయారు. భాషాసాంస్కృతిక మంత్రిత్వశాఖ గాని, విద్యకు సంబంధించిన శాఖలు గాని దాన్ని పట్టించుకోవడం లేదు. పైగా దానిలో చేసిన పనినే –ఒకటి నుండి పది వరకు తెలుగును ఒక సబ్జెక్టుగ తప్పనిసరి చేసిన దాన్నే– మళ్ళీ మళ్ళీ వాగ్దానంగా ప్రకటిస్తూ వుంటారు. ఇదేమిటని తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య తప్ప ఎవ్వరూ ప్రశ్నించరు! తెదేపా ఎన్నికల ప్రణాళికలో తెలుగును ఒక సబ్జెక్టుగా తప్పనిసరి చేస్తామని వాగ్దానం చేశారే తప్ప జి.ఒ. ఒకటున్నదన్న సంగతి వారికి జ్ఞాపకం లేదు. ప్రతిపక్షనాయకుడిగా (2012 ఫిబ్రవరి,21) ముఖ్యమంత్రిగా (2015 ఆగస్టు, 29) చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇలా వాగ్దానం చేస్తూనేవున్నారు. ఇంటర్మీడియట్ వరకు తెలుగును ఒక సబ్జెక్టుగా తప్పనిసరి చేస్తామన్నారు కూడా. ఆగస్టు 29న మళ్ళీ లోకేష్‌గారు మే 31న విజయవాడ సభలో ఇంటర్మీడియట్‌లో సంస్కృతానికి తాను కూడా బలైపోయానని చెపుతూ తెలుగును తప్పనిసరి చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తానన్నారు.

ఇంకొక ప్రమాదకరమైన సంగతి. ఇప్పుడు జరుగుతున్న పరిణామాల్లో దాక్కొని వుంది. అటు ప్రభుత్వ నేతలు గానీ, ఇటు ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు గానీ తెలుగు మాధ్యమంలో విద్యాబోధన సంగతిని ప్రస్తావించడమే లేదు. నిన్న జరిగిన సమ్మేళనంలో ఇచ్చిన అంశాల జాబితాలో ఈ సంగతే లేదు. 2003లోనే బుద్ధప్రసాద్ గారు ప్రయివేటుబిల్లును అసెంబ్లీలో ప్రతిపాదించారు. ప్రాథమిక విద్యను మాతృభాషా మాధ్యమంలో తప్పనిసరి చేయాలన్నది ఆ ప్రతిపాదన. అది చాలా కష్టసాధ్యం గనుక మీ బిల్లును ఉపసంహరించుకొంటే మేమొక జి.ఒ. తెస్తాం అంటూ అప్పుడు మంత్రి మండవ వెంకటేశ్వరరావు గారి వాగ్దానం మేరకు వచ్చిందే జి.ఒ.నెం.86/2003. నాటి నుంచి నేటి వరకు ఎన్ని ప్రభుత్వాలు మారినా అది సరిగా అమలు కానే లేదు. పైగా నాటికీ నేటికీ తెలుగును ఒక అంశంగా బోధించడాన్ని కూడా పలచబర్చి, దానిని నమరణశయ్యపైకి చేర్చేందుకు ప్రైవేటు పాఠశాలల వారూ ప్రభుత్వమూ (ఇందులో వున్నదీ కార్పొరేట్ శక్తులేనని అందరికీ తెలిసిందే) కలిసి కొనసాగిస్తున్న కుట్ర ఫలితమే ఇదంతా. ఇది బహిరంగ రహస్యం.

ఇక తెలుగు మంత్రిత్వశాఖ సంగతి. మంత్రిత్వశాఖ అంటూ ఉన్నప్పుడు దానికి విధి విధానాలను నిర్దేశించే భాషా విధానం అంటూ లేకపోతే ఆ శాఖకొక మంత్రీ, కార్యదర్శులు ఉన్నా వాళ్లెలా పరిపాలిస్తారు? అందుకనే పాలనలో, విద్యాబోధనలో తెలుగు నానాటికీ తీసికట్టు అవుతున్నా ఎవరికీ పట్టదు. ఇన్నాళ్ళకు నిన్నజరిగిన తెలుగు భాషా సాంస్కృతిక సమ్మేళనంలో కూడా భాషావిధానం ఒక డిమాండుగా ముందుకు వచ్చింది. తె.భా.స 2003 నుండీ ఈ అంశంపై పట్టుబడుతూనే వుంది.

ప్రపంచ సభలను గురిపెట్టి సమాఖ్య చేసిన ఉద్యమంలో తొలి డిమాండు– తెలుగుకు ప్రత్యేక మంత్రిత్వశాఖను, దానికి అనుబంధంగా ఒక తెలుగు అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ (తెలుగు డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ)ని సమగ్రంగా ఏర్పరచాలి అని. ఈ డిమాండును సగానికి కోసి, ప్రాధికార సంస్థ సంగతిని ప్రస్తావించకుండా, మంత్రిత్వశాఖను ఏర్పడి రెండేళ్ళు గడిచినా బడ్జెట్టులో కేటాయింపులేమీ ఇవ్వకుండా మిన్నకున్నారు. ఆ శాఖ గత రెండేళ్ళుగా ఏం చేసిందో ప్రజలకు తెలుపమనండి చూద్దాం. కొన్నాళ్ళిలాగే గడిస్తే పనిలేదు గనుక ఆ శాఖనే ఎత్తేసినా ఎత్తేయవచ్చు.

దిష్టిబొమ్మలాంటి అధికార భాషాసంఘాన్ని పునరుద్ధరించడం గురించి కొందరు మాట్లాడుతున్నారు. నిన్నటి సమ్మేళనంలో పేర్కొన్న అంశాల్లో ఇది ఒకటి. ముగింపు సభలో మాట్లాడుతూ అధికార భాషా సంఘాన్ని పునరుద్ధరిస్తామని, తెలుగుశాఖ మంత్రి గారో మరొకరో ప్రకటించారు కూడా. దిక్కుమాలిన ఈ అధికార భాషాసంఘం దేనికి? మంత్రిత్వశాఖను పెట్టి, ఒక భాషా విధానాన్ని రూపొందించిన తర్వాత అధికార భాషాసంఘ మనబడే నిరుపయోగ తాత్కాలిక సంఘ ప్రయోజనమే వుండదు. ప్రాధికార సంస్థను ఏర్పరచుకొన్న తర్వాత ఇక ఎలాంటి తాత్కాలిక సలహా సంఘాల ఏర్పాట్ల అవసరమే వుండడు.

ఇక అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన అంశం. తెలుగు మాధ్యమం. ఒక మాధ్యమంగా కనీసం ప్రాథమిక విద్యలో తప్పనిసరి చెయ్యకపోతే తెలుగు నిలవదు. తక్కిన పైపై ఏర్పాట్లన్నీ చేసినా ప్రయోజనం లేదు.ప్రాథమిక విద్యను మాతృభాషలో నేర్పడమనే విశ్వవ్యాప్తంగా అంగీకరించిన శాస్త్రీయ పద్ధతిని కాలదన్నిన తర్వాత దానిని ఒక సబ్జెక్టుగా బోధిస్తే ఇప్పుడలా చేస్తున్నందున వస్తున్న సున్నా ఫలితాలే వస్తాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్నే కొనసాగిస్తూ తెలుగు భాషా సంస్కృతుల్ని రక్షిస్తామని ఎవరు అన్నా అది ఎంతటి నేతలు అన్నా–అది అబద్ధం. కొందరు తెలిసి అనవచ్చు, కొందరు తెలియక అనవచ్చు కానీ ఫలితం అదే. కనిపించని కుట్రలు అన్నిస్థాయిల్లో జరుగుతున్నాయి. వాటిని కనిపెట్టి ఎదుర్కొనకపోతే–మన తెలుగే కాదు, మాతృభాషలేవీ మిగలవు.

పోరాటాలే భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుతాయి. తెలుగుకోసం, మాతృభాషల రక్షణకోసం పోరాటాలే గతి. పోరాటాలు బలంగా వుంటేనే ప్రభుత్వాలు దిగివస్తాయి. లేదంటే– కుట్రదారుల పెత్తనంలో సాగుతున్న ప్రభుత్వాలే ప్రజల నెత్తిన కూర్చొని శాసిస్తాయి. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది అదే.

సామల రమేష్ బాబు

1-6-2016

సమగ్ర భాషావిధానం ప్రకటించాలి

కొత్త ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడి రెండేళ్ళయింది. తెలుగుదేశం పార్టీ పరిపాలనకు కూడా రెండేళ్ళ వయసొచ్చింది. పార్టీ వ్యవస్థాపకుడు కీ.శే. నందమూరి తారకరామారావు జయంతి సందర్భంగా – మే 27, 28లలో మహానాడు కూడా జరుగబోతున్నది. తెలుగువారి చరిత్రలో తనకంటూ ఒక సుస్థిర స్థానాన్ని పొందిన ఆ మహానుభావుడికి శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాం.

సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం భాషాప్రాతిపదికపై ఏర్పడిన పాతికేళ్ల తర్వాత కూడా తెలుగు ప్రజల ఆత్మగౌరవానికి సంబంధించిన అంశాలతో సహ తెలుగుజాతి ప్రయోజనాలకు అన్ని విధాలా భంగం కలుగుతూ వుండటాన్ని సహించలేక ఆవేదన చెందారు కీ.శే. ఎన్టీఆర్. వాటిని సరిదిద్ది, దేశ విదేశాల్లో దేశ ప్రతిష్ఠను పెంపొందించేందుకు కంకణం కట్టుకొని ఆయన తెలుగుదేశం పార్టీని స్థాపించారు. ప్రజల్లోకి వెళ్లి తెలుగు భాషాసంస్కృతులను, తెలుగు ఆత్మగౌరవాన్ని రక్షించుకోవడం అనే అంశంపైనే ప్రచారం చేశారు. కాంగ్రెస్‌కు ప్రత్యామ్నాయాన్ని ప్రజలముందుంచి అపార ప్రజాదరణతో అధికారంలోకొచ్చారు. ఆ వెంటనే ఆ అంశాలపై ఆయన దృష్టి సారించి, ఎన్నో చారిత్రాత్మక చర్యలు తీసుకున్నారు. ముఖ్యంగా పరిపాలనను ప్రజల భాష తెలుగులోకి తీసుకురావడానికి ఆయన కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ప్రజల భాషలోనే పరిపాలించాలనే మౌలిక లక్ష్యం కొద్దిరోజుల్లోనే ఆచరణలోకొచ్చింది. ఆయన అధికారంలోంచి దిగిపోయాక మళ్ళీ పరిస్థితి మొదటికి వచ్చింది. తర్వాత వచ్చిన ముఖ్యమంత్రులకు ఆ అంశాలపై పట్టుదల లేకపోవడమే అందుకు కారణం.

2014 ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో తెలుగుదేశంపార్టీ భాష విషయంలో కొన్ని హామీలను ప్రకటించింది. "పాఠశాలదశ నుండి 10వ తరగతి వరకు తెలుగును తప్పనిసరి చేస్తాం. తెలుగు మంత్రిత్వశాఖను ఏర్పాటు చేస్తాం, ప్రత్యేక బడ్జెట్టు కేటాయిస్తాం" అనేది మొదటి వాగ్దానం. దీనికి సంబంధించిన వాస్తవాలేమిటంటే – పాఠశాలదశ నుండి 10 వ తరగతి వరకు తెలుగును తప్పనిసరి చేస్తూ జి.ఒ. ఇవ్వడం ఎన్నడో జరిగిపోయింది. జి.ఒ.ఎం.ఎస్.నెం. 86/2-7-2003ని అప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిత్వం లోనే ఇచ్చారు. అప్పుడు ప్రతిపక్షంగా ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యుడూ, నేటి ఉపసభాపతి అయిన మండలి బుద్ధప్రసాద్ ప్రతిపాదించిన ప్రయివేటు బిల్లును ఉపసంహరించుకోమని కోరి, నాటి విద్యాశాఖ మంత్రి మండవ వెంకటేశ్వరరావు శాసన సభలో ఇచ్చిన హామీమేరకు ఆ తర్వాత ఆ జి.ఒ. వచ్చింది. దీనివెనుక ప్రభుత్వ నేతలతో, అధికారులతో తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య ప్రతినిధులు జరిపిన చర్చలు, ఉద్యమ చరిత్ర ఉంది. అయితే దాని అమలు గురించి నాటినుంచి నేటివరకు కాంగ్రెసు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాలు రెండూ ఏనాడూ శ్రద్ధ పెట్టలేదు.

'తెలుగు మంత్రిత్వశాఖను ఏర్పాటు చేస్తాం. బడ్జెట్‌లో నిధులను ప్రత్యేకంగా కేటాయిస్తాం.' అని వాగ్దానం చేయకముందే జి.ఒ. నెం. 909/31-3-2013 ద్వారా నాటి సమైక్యరాష్ట్రంలోనే తెలుగు మంత్రిత్వశాఖ ఏర్పడిఉంది. తర్వాత– రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లో ఈ మంత్రిత్వశాఖ, ఏర్పడింది. ఇదంతా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి పూర్తిగా తెలుసు. 2012 ఫిబ్రవరి 21న తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య నిరసన శిబిరంలో ఆయన పాల్గొని సమాఖ్య డిమాండ్లను బలపరచిన దగ్గర నుండి ఎన్నికల ప్రచారంలో చివరి రోజువరకు సమాఖ్య మళ్ళీ మళ్ళీ వినతిపత్రానిచ్చినంతవరకు – వారికి అంతా తెలుసు.

ఇక మంత్రిత్వశాఖకు ప్రత్యేక బడ్జెట్టు కేటాయిస్తామన్న మాట నేటికీ ఆచరణలోకి రానేలేదు. ఇటీవల రెండు బడ్జెట్లలోనూ, ఈ శాఖ ఏర్పడినట్లు ప్రస్తావనే లేదు.!

ఇక మరొక ముఖ్యమైన వాగ్దానం. 'ప్రభుత్వ పాలనా వ్యవహారాలన్నిటినీ తెలుగులోనే కొనసాగిస్తాం.' అన్నది. "ముఖ్యమంత్రిగా తాను వచ్చిన తర్వాత తన కార్యాలయం నుండే ఇది మొదలు పెడతానని తెలుగులోకి పరిపాలనను పూర్తిగా తెస్తానని" 2012 ఫిబ్రవరి 21న బహిరంగంగా ప్రకటించినా– అది నేటివరకు అమలులోకి రాలేదు. 2015 ఆగస్టు 29న తెలుగు భాషాదినోత్సవం సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుగారు బహిరంగంగా పై రెండు వాగ్దానాలను మళ్ళీ ప్రకటించారు. అంతే. తర్వాత ఎట్టిపురోగతీలేదు. మరి తెలుగు భాషా మంత్రిత్వశాఖ ఏం చేస్తున్నట్లు?

ఒక శాస్త్రీయ, సమగ్ర ఆలోచనతో కూడిన భాషావిధానం ఉన్నట్లయితే ఈ గందరగోళం ఏర్పడివుండేది కాదు. ఇంతకాలం ఒక ప్రత్యేక మంత్రిత్వశాఖ లేనందున భాషావిధానం గురించి ఆలోచించి ఉండకపోవచ్చు. కాని, ఇప్పుడు మంత్రిత్వశాఖ ఏర్పడి ఉందిగనుక దానిని నడిపించేందుకు ఒక సమగ్ర భాషావిధానం కావాలి.

ఒక భాషాజాతికి చెందిన ప్రజలు తమభాషలో తమను పరిపాలించుకోవడం, విద్యనునేర్వడం, సర్వతోముఖ వికాసాన్ని పొందడం అనే లక్ష్యంతోనే భాషారాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయి. అందుకు సమర్థత గలిగిన భాషల్లో తెలుగు ప్రముఖమైనదని నిపుణులు తేల్చిందే. అందుకే తెలుగును సమకాలీన అవసరాలకు తగినట్లు ఎప్పటికప్పుడు ఎదిగించుకుని, వినియోగించేందుకు, ఒక తెలుగు ప్రాధికారసంస్థ (తెలుగు డెవలెప్‌మెంట్ అథారిటీ)ని ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. భాషా విధానాన్ని ప్రకటించడంతోపాటు, ఈ ప్రాధికార సంస్థను కూడా ఏర్పరచి, ఎన్నికల ప్రణాళికలో ప్రకటించినట్లు ప్రత్యేక బడ్జెట్ కేటాయింపులిస్తే – తెలుగు మంత్రిత్వశాఖ ఉన్నందుకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. 'మహానాడు'లో కీ.శే.ఎన్టీఆర్ పేర– సమగ్ర భాషావిధానం, తెలుగు అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటు– ఈ రెండు అంశాలపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు నిర్ణయాన్ని ప్రకటించాలి. అప్పుడే తెలుగు ప్రజలంతా అభినందిస్తారు. ఇదే సరైన సందర్భం.

-డా॥సామల రమేష్‌బాబు, తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య అధ్యక్షుడు

(ఆంధ్రజ్యోతి మే 26, 2016)

(తెలుగుదేశం పార్టీ మహానాడు ఎన్టీఆర్ జయంతి సందర్భంగా)

ప్రసంగ వ్యాసం

తెలుగు భాషాసాంస్కృతిక సమ్మేళనం

విజయవాడ-31-5-2016

తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య అధ్యక్షుడు డా॥సామల రమేష్‌బాబు ప్రసంగం

ఈ తెలుగుభాషా సాంస్కృతిక సమ్మేళనంలో పాల్గొంటున్న అందరికీ వినమ్రంగా నమస్కరిస్తున్నాను.

ఎన్.టి.ఆర్.ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో 'తెలుగుభాషా సాంస్కృతిక సమ్మేళనం' జరుగనున్నదనే వార్త మాబోటి భాషోద్యమకారుల్లో ఉద్వేగాన్ని కలిగించింది. ఇందుకు రెండు కారణాలున్నాయి.

ఇన్నేళ్లుగా తెలుగుభాషా సంస్కృతులకు తెలుగునేలపై జరుగుతున్న ఘోరమైన అన్యాయాన్ని గురించి పట్టించుకోవాలని ఎన్‌టిఆర్ ట్రస్టు అనుకోవడమే ఇందుకు మొదటి కారణం. తెలుగుజాతి చరిత్రలో గర్వకారణమైన అధ్యాయం ఎన్‌టిఆర్ జీవితం. ముఖ్యంగా ఆయన రాజకీయరంగంలోకి వచ్చిన తర్వాత తెలుగుభాషా సంస్కృతులకు, తెలుగు ప్రజలకు ఎనలేని కీర్తి ప్రతిష్టలు తెచ్చేందుకు ఆ మహనీయుడు చేసిన కృషికి సాటిలేదు. ఆయన పేరుతో వున్న ట్రస్టు బాధ్యులు శ్రీ నారా లోకేష్ గారి అధ్యక్షతన ఈ సమ్మేళనం జరుగనుండటం ఇందుకు ప్రత్యేక ప్రయోజనాన్ని చేకూర్చుతున్నదని నేను గట్టిగా నమ్ముతున్నాను.

రెండవ కారణం- ఇది జరుగుతున్న సందర్భం. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఉపసభాపతి గౌరవనీయ శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్ గారి షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఈ కార్యక్రమం జరుగుతూండడం. తెలుగు సాంస్కృతిక ప్రతీకగా అందరి మన్ననలను పొందుతున్న ప్రఖ్యాతి బుద్ధప్రసాద్ గారిదే. తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్యను బుద్ధప్రసాద్ గారి చొరవతోనే కీ.శే.సి.ధర్మారావు గారు, నేనూ మరికొందరి మిత్రులం వారితో కలిసి 2003లో స్థాపించామని వినయపూర్వకంగా తెలియజేస్తున్నాను.

తెలుగును విద్యారంగంలో, పరిపాలనా రంగంలో ముందుకు తేవడానికై సమాఖ్య స్థాపన నుంచి ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వాల నుంచి వచ్చిన ముఖ్యమైన నిర్ణయాలన్నిటి వెనుక ఆయన పాత్ర ప్రముఖంగా వుంది. రాష్ట్రంలోగాని, పొరుగు రాష్ట్రాల్లోగాని, విదేశాల్లోగాని ఏ తెలుగు సాంస్కృతిక కార్యక్రమం జరుగుతున్నా బుద్ధప్రసాద్ గారు అక్కడ ఉంటారు. అటువంటి వారి సమక్షంలో, వారి షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం చాలా ఆసక్తికరమైన సందర్భం. తెలుగుభాష, సంస్కృతిపట్ల మన ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా శ్రద్ధ వహిస్తుందనే ఒక ఆశ...ఒక నమ్మకం మాకందరికీ ఇందువల్ల కలుగుతున్నది.

ఈ సందర్భంగా నన్ను మాట్లాడమన్నందుకు సమావేశ కర్తలకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. సుమారు రెండు దశాబ్దాలుగా భాషోద్యమంలో అంకితమై పనిచేస్తున్న కార్యకర్తగా నేను కొన్ని విషయాలను చెప్పడంలో కఠినమైన మాటలు దొర్లితే మన్నించ గోరుతున్నాను. నేను ఏ వ్యక్తినీ సంస్థనూ ఉద్దేశించి గాక- మొత్తంగా సమస్య మీదే కేంద్రీకరించి మాట్లాడదలచానని, ఆ క్రమంలో కొన్ని విమర్శలున్నా, కొన్ని కఠినమైన సూచనలున్నా వాటిని పెద్దలు సహృదయంతో స్వీకరించాలని, వాటిపై మనసుపెట్టి పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

భాష-సంస్కృతి విడదీయరానివి. సాహిత్యం, కళలు మున్నగునవి అన్నీ అందులోనివే. అయితే భాషకు ఒక ప్రత్యేకత వుంది. మనిషి ప్రత్యేకతే భాష. భాష మనిషి మనుగడకు, నాగరకతకు అన్నిటికీ ఆధారం. కాలక్రమంలో వేల ఏళ్ళుగా అనేక భాషలు భూమండలంపైన విలసిల్లాయి. భాష ఆధారంగానే ఆయా మానవ సమూహాలు భాషాజాతులుగా పరిగణించబడ్డాయి. ఆ విధంగా కొన్ని వేల ఏండ్లుగా ఈ భారత భూఖండంమీద పుట్టి పెరుగుతున్న అత్యంత ప్రాచీనమైన ఒక భాషాజాతి- తెలుగుజాతి. భాషలేని జాతికి సాహిత్యం, కళలుతో సహా ఎటువంటి ప్రత్యేక సాంస్కృతికత గుర్తింపుకు రాదు. కనుక మనిషి మనుగడ, నాగరకత వికాసం అంతా భాషపైనే ఆధారపడి వున్నాయి.

ప్రాచీనమైన తెలుగుభాషకు చెందిన మనం ఇప్పుడు అతివేగంగా మన భాషను పోగొట్టుకుంటున్నాం. చదవడం, వ్రాయడం కోల్పోయి కేవలం మాట్లాడుకోవడం వరకే మన భాష పరిమితమైతే నేటి ప్రపంచంలో ఒక భాషాజాతిగా తెలుగుజాతి తన గుర్తింపును కోల్పోతుంది. అంటే ఉనికిని కోల్పోతుంది. ఇప్పుడు చారిత్రకంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా మనకు సంక్రమించిన అనేక కారణాలతోపాటు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేసుకున్న తర్వాత జరిగిన, జరుగుతున్న పరిణామాలు మనలను ఒక భాషాజాతిగా ఛిన్నాభిన్నం చేసి, కనుమరుగు చేయడానికి దారి తీస్తున్నాయి.

ఇందుకు ప్రధానంగా మేము ప్రభుత్వాలను, పాలకవర్గాలను తప్పు పడుతున్నాము. ప్రభుత్వాల పాత్ర లేకుండా ఒక భాష, దానితో పాటు సాంస్కృతిక వికాసం ఈ రోజుల్లో అసాధ్యమని మనవి చేస్తున్నాము. కేవలం ప్రభుత్వాలనే తప్పు పట్టడం సరికాదని, ఇందుకు ప్రజలు కూడా సమానంగా బాధ్యులు అని కొందరు అంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాల కాలంలో ప్రభుత్వాల వైఫల్యాలు, సమాజం

లోని మేధావుల, నేతల వైఫల్యాలే అవుతాయి. ప్రజలను చైతన్య పరచటంలో, ప్రభుత్వాల నిర్మాణంలో, విధానపరమైన విషయాల్లో, అన్నింటిలోనూ మేధావుల, నేతల పాత్ర ఎంతో వున్న సంగతి మనకు తెలుసు. తెలుగుభాషాసంస్కృతుల వికాసం విషయంలో మనం ప్రభుత్వ స్థాయిలో తీసుకోవలసిన అత్యవసర అంశాలను ఇప్పుడు ప్రస్తావించుకుందాం.

సమగ్ర భాషావిధానం కావాలి

ఒక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రంగా 60 ఏళ్ళ చరిత్రలో మన ప్రభుత్వాలు ఎన్నడూ తెలుగుభాషాసంస్కృతులను కాపాడుకోవాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించలేదు. ఒక భాషకు చెందిన ప్రజలు తమను తాము తమ భాషలో పరిపాలించు కోవడానికి, తమ భాషలో చదువుకొని అన్ని రంగాలలో సర్వతోముఖ అభివృద్ధిని సాధించడానికి, ఒక భాషా జాతిగా అన్నివిధాలా వికసించడం కోసమే భాషా రాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయన్న ప్రాథమిక సూత్రాన్ని మన ప్రభుత్వాలు విస్మరించాయి. తెలుగు భాషకోసం ఒక మంత్రిత్వశాఖను ఏర్పాటు చేసుకోవాలనే ఆలోచననే మన ప్రభుత్వాలు 60 ఏళ్ళ కాలంలో దరికి రానియ్యలేదు. అందువల్లనే మనకొక భాషా విధానం ఉండాలనే స్పృహ వారికి లేకుండా పోయింది. ఈ విషయమై తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య 2002 నుండి హెచ్చరిస్తూనే వుంది. చివరకు నాలుగైదు ఏళ్ళపాటు ప్రత్యేకించి పోరాడి 2012లో తిరుపతిలో జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంగా మంత్రిత్వశాఖను సాధించుకుంది. జీవో నెం.909/31-12/2013 ద్వారా తెలుగుకు మంత్రిత్వశాఖ ఏర్పడింది. తర్వాత రెండు రాష్ట్రాలవడంతో రెండుచోట్లా మంత్రిత్వ శాఖలేర్పడ్డాయి. ఈ తరుణంలో భాషావిధానాన్ని ప్రభుత్వాలు ప్రకటించవలసి వుంది.

గౌ॥ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు 21-2-2012న అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం నాడు హైదరాబాదులో తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య నిర్వహించిన నిరసన సభకు వచ్చి సవివరంగా చేసిన ఉపన్యాసంలో సమాఖ్య డిమాండ్లు తొమ్మిదింటిని పూర్తిగా సమర్థించారు. రానున్న ఎన్నికల్లో తాము విజయం సాధించి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసిన తరువాత తెలుగు మంత్రిత్వశాఖనిస్తామని, భాషా విధానాన్ని స్పష్టంగా ప్రకటిస్తామని, తెలుగుభాషను అభివృద్ధిపరచటానికి ఒక ప్రాధికార సంఘాన్ని నియమిస్తామని, వీటికోసం బడ్జెట్‌లో ప్రత్యేక కేటాయింపులు ఇస్తామని ప్రకటించారు. తెలుగును ఒక భాషగా ఒకటి నుంచి 10వ తరగతి వరకు తప్పనిసరి చేస్తామని తాము 2003లో అధికారంలో వున్నప్పుడు ఇచ్చిన జీవో నెం.86ను పూర్తిగా అమలు చేస్తామని, ఇంటర్మీడియట్‌లో కూడా తెలుగును తప్పనిసరి చేస్తామని ఆయన ఆరోజున ప్రకటించారు. ఎన్నికల దగ్గర నుంచి, నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ సారథిగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రభుత్వ పగ్గాలను చేపట్టిన తరువాత - మరలా 2015 ఆగస్టు 29న తెలుగుభాషా దినోత్సవం నాడు ఇంచుమించు ఇవే వాగ్దానాలను చేశారు. భాషావిధానం సంగతిని మాత్రం ప్రస్తావించలేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో కూడా ఇంచుమించు ఇవే వాగ్దానాలు వున్నాయి. కానీ ఇవేవీ ఇంతవరకు అమలుకు నోచుకోలేదు.

విద్యారంగం :

విద్యారంగంలో మాతృభాష స్థానం ఏమిటో- ఒక మాధ్యమంగా దానిని ఎంతవరకు ఉపయోగించదలిచారో, ఒక సబ్జెక్టుగానైనా బోధించటానికి చేపట్టనున్న పాలనాపర చర్యలేమిటో ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయాల్సి వుంది. ఈ స్పష్టత లేనందువల్ల విద్యారంగం పూర్తిగా గందరగోళంలో పడింది. విద్యార్థులు తెలుగులో పదవ తరగతిలో సున్నా మార్కులు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఎందుకేర్పడిందో పట్టించుకోవాలి. మాతృభాషను నిర్లక్ష్యం చేసి కేవలం ఇంగ్లీషుతోనే జ్ఞాన సంపాదన అనుకోవడం పూర్తిగ డొల్లతనంతో కూడుకున్నది. అది శాస్త్రీయమైన ఆలోచన కానేకాదు. తెలిసిన భాష ద్వారానే తెలియని జ్ఞానాన్ని సంపాదించడం అనేది శాస్త్రీయపద్ధతి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఆచరణలో వున్న ఇబ్బందుల్ని దాటడానికి ఒక పటిష్టమైన ప్రణాళిక వేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఒక సమగ్రమైన భాషావిధానాన్ని రూపొందించుకోగలిగితేనే ఇదంతా సాధ్యపడుతుంది.

పాలనారంగం :

60 ఏళ్ళ అనుభవాన్ని కలిగి వుండి కూడా ఇంతవరకు పూర్తిగా పరిపాలనను ప్రజలభాష తెలుగులోకి తీసుకురాలేకపోవడం పాలక వర్గాలకు, అధికారులకు తలదించుకోవాల్సిన పరిస్థితి. కానీ వాళ్ళు అలా అనుకోవడం లేదు! ప్రతిపాదనల దశ నుంచి చట్టసభలో చట్టాన్ని ఆమోదించడం, ఆ తర్వాత దానిని సచివాలయ స్థాయినుండి పంచాయితీ స్థాయి వరకు అమలు చేయడం-ఇదంతా మన రాష్ట్రంలో ప్రజలభాష తెలుగులోనే జరగాలి. ఇందుకు మన పాలకుల్లో రాజకీయ సంకల్పం లేకపోవడమే వైఫల్యాలకు కారణం. ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ఒక స్పష్టమైన రాజకీయ సంకల్పం జరిగి దానిని అమలు చేయాలంటే ఇది అసాధ్యమైన సంగతేమీ కాదు. 30 ఏళ్ళ క్రితమే ఎన్టీఆర్ హయాంలో ఆయన దీనిని అమలుజరిపి చూపించారు. కనుక మళ్ళీ ఇప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఈ విషయంలో ఒక స్పష్టమైన విధానాన్ని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఆయన తలచుకుంటే ఇది చాలా తేలికైన సంగతి. అప్పుడు అధికారులు నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించి రాజధాని నిర్మాణానికి సంబంధించిన శిలాఫలకాలను తెలుగులో లేకుండా ఇంగ్లీషులోనే వేసి పాలకుల, ప్రజల పరువు తీసే పరిస్థితి తలెత్తి వుండేది కాదు.

నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత కొత్తరాజధాని నిర్మాణంలో అన్ని అభివద్ధి రంగాలలో కొత్త రికార్డులు సాధించే దిశగా గౌ॥ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు అద్భుతంగా చేస్తున్న కృషి సాటిలేనిది. వాటితోపాటు తెలుగుజాతి ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడేందుకు ఆయన అన్ని నిర్మాణరంగాల్లో తెలుగు కనిపించేట్లు, వినిపించేట్లు చర్యలు తీసుకోవాల్సి వుంది. ఇందుకు సరైన అధికారిక ఏర్పాట్లు లేకపోతే మన అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల ఎక్కడా తెలుగుకు చోటే లేని పరిస్థితి వచ్చే ప్రమాదం వుంది. తెలుగు అక్షరాలు లేని సంస్కృతి తెలుగు సంస్కృతి కాదు. భాషావిధాన ప్రకటనలో ఈ విషయాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

తెలుగు ప్రాధికార సంస్థ (తెలుగు డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ) :

తెలుగు మంత్రిత్వశాఖ క్రింద తెలుగు ప్రాధికార సంస్థ (తెలుగు డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ)ని ఏర్పరచాలి. ఇందులోనే తెలుగును సమకాలీన అవసరాలకు తగిన విధంగా నిత్యనూతనం చేసేందుకు కావలసిన నిపుణులతో కూడిన భాషాభివృద్ధి విభాగం, అనువాద విభాగం, తెలుగు వ్యుత్పత్తి పదకోశ విభాగం, తెలుగు మహానిఘంటువు నిర్మాణ విభాగం వంటి ముఖ్యమైన విభాగాలన్నీ వుంటాయి. విశ్వవిద్యాలయాల నుండి పాఠశాలల వరకు విద్యాసంస్థలు ప్రభుత్వ పాలనా శాఖలోని అన్ని శాఖలు, సమాచార ప్రసార సంస్థలు తదితర అన్నిరంగాల

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Ammanudi+June+2016

* * *